

Abstract

The concept of social support theory as a resource in psychiatric care

Ivana Jelinčić^{1,2,3}, G Bulajić⁴, I Hardi^{2,5}

¹Clinical hospital centre Osijek,

²Faculty of dental medicine and health Osijek,

³Faculty of medicine Osijek

⁴Health and veterenarian school „dr. Andrija Štampar“ Zagreb

⁵Health high school Osijek

Kontakt: jelincic@kbco.hr

Introduction - An adequate level of social support can significantly improve patients' health status, their health behaviors, and the utilization of health services. Although there are many theories addressing social support, it is essential to analyze and evaluate them before applying them to Croatian nursing practice. Miriam J. Stewart's social support theory can provide substantial assistance to nurses in planning interventions to improve health outcomes. The aim of our research was to analyze and evaluate this theory.

Methods - The theory was analyzed and evaluated according to the criteria proposed by McKenna, Pajnkihar, and Murphy. Databases Medline and CINAHL were searched, as well as relevant articles and books available online, using English MeSH keywords: social support, nursing, theory, evaluation, and analysis.

Results - A total of 32 articles and three books were analyzed. The social support theory belongs to the middle-range theories in nursing, which deal with structure and interactional relationships. Interactions and relationships with members of social networks can be supportive or unsupportive, thus affecting physical, psychological, and spiritual health and well-being. Social support is a key concept in nursing due to its impact on health and health behavior, and it is suitable for developing empathy and responsiveness to patients' needs. Stewart proposed five main interventions aimed at individuals, dyads, groups, communities, and the social system. Three reliable and valid instruments for measuring social support have been developed.

Conclusion - The described theory has great potential for improving nursing practice, but it must first be included in Croatian nursing education so that nurses can acquire the necessary knowledge about nursing theories. The theoretical settings need to be tested in clinical practice.

Keywords: social support, nursing, theory, evaluation, analysis, Croatian nursing

Sažetak

Koncept teorije socijalne podrške kao resurs u psihijatrijskoj njezi

Ivana Jelinčić^{1,2,3}, G Bulajić⁴, I Hardi^{2,5}¹Klinički bolnički centar Osijek,²Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo,³Medicinski fakultet Osijek⁴Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrije Štampara,⁵Medicinska škola Osijek

Kontakt: jelincic@kbco.hr

Uvod - Adekvatan nivo socijalne podrške može značajno poboljšati zdravstveno stanje pacijenata, njihovo zdravstveno ponašanje i korištenje zdravstvenih usluga. Iako postoji mnogo teorija koje se bave socijalnom podrškom, neophodno je da se one analiziraju i evaluiraju prije nego što se primjene u hrvatskoj sestrinskoj praksi. Teorija socijalne podrške Miriam J. Stewart može pružiti značajnu pomoć medicinskim sestrama u planiranju intervencija za poboljšanje zdravstvenih ishoda. Cilj našeg istraživanja bio je analizirati i evaluirati ovu teoriju.

Metode - Teorija je analizirana i evaluirana prema kriterijima koje su predložili McKenna, Pajnikihar i Murphy. Pretražene su baze podataka Medline i CINAHL, kao i relevantni članci i knjige dostupni na internetu, koristeći ključne reči na engleskom jeziku iz MeSH-a: socijalna podrška, sestrinstvo, teorija, evaluacija i analiza.

Rezultati - Analizirano je ukupno 32 članka i tri knjige. Teorija socijalne podrške pripada u teorije srednjeg raspona u sestrinstvu, koje se bave strukturom i interakcijskim odnosima. Interakcije i odnosi sa članovima socijalnih mreža mogu biti podržavajući ili nepodržavajući, i na taj način utiču na fizičko, psihološko i duhovno zdravlje i dobrobit. Socijalna podrška je ključni koncept u sestrinstvu zbog njenog uticaja na zdravlje i zdravstveno ponašanje, te je pogodna za razvoj empatije i odgovora na potrebe pacijenata. Stewart je predložila pet glavnih intervencija usmerenih na pojedince, dijade, grupe, zajednice i socijalni sustav. Razvijena su tri pouzdana i valjana instrumenta za mjerenje socijalne podrške.

Zaključak - Opisana teorija ima veliki potencijal za unapređenje sestrinske prakse, ali je prvo potrebno uključiti je u hrvatsku sestrinsku edukaciju, kako bi medicinske sestre stekle neophodno znanje o sestrinskim teorijama. Postavke teorije treba testirati u kliničkoj praksi.

Ključne riječi: socijalna podrška, sestrinstvo, teorija, evaluacija, analiza, hrvatsko sestrinstvo